

PREVENCINĖ PROGRAMA, UGDANTI MOKINIŲ SOCIALINES IR EMOCINES KOMPETENCIJAS, APIMANTI SMURTO, ALKOHOLIO, TABAKO IR KITŲ PSYCHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJĄ, SVEIKOS GYVENSENOS SKATINIMĄ

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

Mokykla – žmonės ir santykiai – tai esminis socialinis kapitalas. Pagarba ir atsakomybė sau ir kitiems, supratimas ir pripažinimas, pasitikėjimas, dėmesys vienas kitam, matyti ir jausti kiekvieną. Solidarių ir bendruomeniškų santykių stiprinimas, veikimas kartu, emociškai saugi aplinka. Socialinių emocinių įgūdžių stiprinimas bendruomenėje. Progimnazija, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, organizuoja kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencines veiklas: pasirenka nuoseklią ir ilgalaikę socialines ir emocines kompetencijas ugdančią prevencinę programą, apimančią patyčių, smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą ir sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui joje dalyvauti, įgyvendindama *Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas*, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“

II SKYRIUS TIKSLAS, UŽDAVINIAI

Tikslas – ugdyti moksleivį, motyvuotą sveikai gyventi, ugdyti jo socialinius ir emocinius gebėjimus, stiprinti atsakingą elgesį visuomenėje;

Uždaviniai:

- sistemingai skatinti tinkamą, pozityvų ir tolerantišką elgesį, orientuotą į vaikų emocinės ir socialinės kompetencijos ugdymą;

- sudaryti sąlygas bendruomenės nariams jaustis saugiams, sveikiems, palaikomiems, priklausantiems bendruomenei ir atsakingiems už ją;
- padėti mokiniams išsiugdyti nuostatą, kad smurtas ir patyčios nėra normalus reiškinys ;
- tobulinti ugdymo(si) procesus, kad mokymosi sunkumų turintys mokiniai įgytų reikiamų įgūdžių;
- sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(si);
- įtraukti visus bendruomenės narius į aktyvią veiklą, formuojant saugios ir sveikos gyvensenos įgūdžius .

III SKYRIUS LAUKIAMŲ REZULTATAI

Įgyvendinama programa suteiks žinių, nuostatų ir įgūdžių padedančių:

- atpažinti ir valdyti emocijas;
- parodyti rūpestingumą kitais;
- sukurti pozityvius santykius;
- priimti atsakingus sprendimus;
- konstruktyviai įveikti sudėtingas socialines situacijas;
- stiprinti atsparumą rizikingai elgsenai.

IV SKYRIUS PROGRAMOS PAGRĮSTUMAS

Kauno Simono Daukanto progimnazijoje įgyvendinamos socialinio emocinio ugdymo turinio programos: 1 klasių mokiniams „Žipio draugų“, 2 klasių mokiniams „Obuolio draugų“, „Įveikime kartu“, visai mokyklos bendruomenei „Olweus“ programa. Mokyklos psichologės spalio- lapkričio mėnesiais 1 ir 5-ą klasių mokiniams, naujai atvykusiems mokiniams ir mokiniams, atvykusiems iš užsienio vykdo adaptacijos tyrimą, SEU „Drambliada“ 1-8 klasių mokiniams, socialinės pedagogės ir psichologės 1-2 klasių mokiniams veda socialinių ir emocinių įgūdžių stiprinimo grupes

„Bendradarbiavimo bei darbo komandoje įgūdžių formavimas ir ugdymas”, 4 ir 8 klasių mokiniams – „Stresas/nerimas-ne baubas, galima įveikti“ (užsiėmimai prieš elektroninį nacionalinį mokinių pasiekimų patikrinimą). Organizuotos Saugaus eismo valandėlės pirmų klasių mokiniams, bendradarbiaujant su Dainavos policijos komisariato bendruomenės pareigūnais. Progimnazijos mokiniai dalyvavo pilietinėje iniciatyvoje Tarptautinei tolerancijos dienai paminėti „Tolerancijos žibintas“, Pasaulinei dienai be tabako paminėti, Pasaulinei AIDS dienai, Pasaulinei psichikos sveikatos dienai, Kovos su prekyba žmonėmis paminėti, piešinių/plakatų paroda „Pasaulis be patyčių“, Respublikinė viktorina – protų mūšis „Praleidžiu progą pasityčioti 2024“. Vyko akcijos: „Padovanok seneliams šiltas kojines“, „Parašyk laišką (sveikinimą) vienišam senjorui“, „Padėkim mūsų mažiesiems draugams“, „Atrask pamirštus daiktus“. Specialiųjų poreikių mokiniai dalyvavo Respublikinėje parodoje „Steam Velykinis margutis“. 7-8 klasių mokiniams buvo pravesta paskaita „Elektroninių cigarečių žala organizmui“, Pasaulinės autizmo supratimo dienos paminėjimas, mokyklos bendruomenė dalyvavo Pasaulinei dauno sindromo dienai paminėti akcijoje „Mūvėk skirtingas kojines“. Mokykloje buvo atlikti 2 tyrimai: „Mokinių savijauta progimnazijoje“ ir „SUP mokinių savijauta“. Smurto prevencijos programa įgyvendinama vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 3 d. įsakymu Nr. V-625 „Rekomendacijos mokykloms dėl smurto artimoje aplinkoje atpažinimo kriterijų ir veiksmy, kilus įtarimui dėl smurto artimoje aplinkoje poveikio“. Programa integruojama į mokomųjų dalykų ugdymo turinį, klasės valandėles ir neformaliojo švietimo veiklas.

Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23d. nutarimu Nr. XII-745 patvirtintos Valstybinės švietimo 2013-2022 strategijos 19.2. punkte nurodoma, kad įgyvendinant Valstybinę švietimą strategiją, 2013-2022 metais numatoma intensyviau „rūpintis socialiniu, emociniu, lytiniu ir tarpkultūriniu ugdymu. Mokyklose diegti sisteminius pokyčius, lemiančius patyčių, prekybos žmonėmis ir smurto, alkoholio ir tabako vartojimo mažinimą, kad būtų užtikrinamas mokyklos bendruomenės psichologinis saugumas“.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 patvirtinta Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa. Jos tikslas ugdyti asmenį, motyvuotą sveikai gyventi, nevartoti alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų, siekti, kad ugdytiniai suprastų neigiamą alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikį žmogaus sveikatai ir visuomenei, suteikti informacijos apie prevencines, medicinines, psichologines, socialines, teisinės pagalbos galimybes ir institucijas, skatinti ugdytinių gebėjimą kreiptis pagalbos.

Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. kovo 17 d. nutarime Nr. XII-2260 „Dėl mokinių teisės į saugią aplinką ugdymo įstaigose“ mokykloms rekomenduojama įgyvendinti bent vieną ilgalaikę socialinių ir emocinių įgūdžių programą. Sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat dalyvauti bent vienoje nuosekloje, ilgalaikėje socialines ir emocines kompetencijas ugdančioje prevencinėje programoje, apimančioje smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą, įgyvendinant pateiktas švietimo ir mokslo ministro patvirtintas rekomendacijas dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakyme Nr. V-190 „Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijos“, kurios paruoštos vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 56 straipsnio 17 punktu nurodoma, kad prevencijos tikslas – sukurti saugią, mokinio asmenybės augimui, brandai ir ugdymuisi palankią aplinką mokykloje, kurioje mokiniai jaučiasi gerbiami, priimti, saugūs, jų nuomonė ir siūlymai yra išklausomi ir vertinami. Psichologinė mokinių savijauta ir saugumas mokykloje susijęs su emocine mokinių, mokyklos darbuotojų, tėvų (toliau – mokyklos bendruomenės nariai) gerove, jų tarpusavio santykiais. Prevencijos priemonės, nukreiptos į visus mokyklos mokinius, padeda išvengti problemų (pvz., patyčių ar kitokio smurto) atsiradimo ir mažinti egzistuojančių problemų mastą. Tiems mokiniams, kuriems visai mokyklai taikomos prevencijos priemonės yra nepaveikios ir jų nepakanka, taikomos papildomos prevencijos priemonės ar (ir) programos, teikiama švietimo pagalba.

Smurto prevencijos programa įgyvendinama vadovaujantis 2024-2025 m. m. Kauno miesto mokyklų priemonių planu „Preveninės priemonės Kauno mokyklose“.

**V SKYRIUS
PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS**

Eil. Nr.	Uždaviniai	Įgyvendinimo priemonės	Data	Laukiami rezultatai
1.	Nuosekliai lavinti socialinius ir emocinius įgūdžius pamokų metu bei neformaliojo švietimo užsiėmimuose.	Programų „Olweus“, „Zipio draugai“, „Obuolio draugai“, „Įveikime kartu“ įgyvendinimas ugdomosiose veiklose. Tyrimas dėl įgyvendinamų programų veiksmingumo. Pamokų vertinimas dėl bendrųjų kompetencijų ugdymo.	2024-2025 m. m.	Tinkamai ugdomos bendrosios kompetencijos. 2 kartus per mėnesį vyks klasių valandėlės. Jų metu mokytojai suteiks žinių, nuostatų ir įgūdžių, padedančių atpažinti ir valdyti emocijas. Mokiniai gerins gebėjimus spręsti kasdien išskylančius sunkumus, stiprins bendradarbiavimą, išmoks susirasti draugų, kreiptis pagalbos ir ją priimti. 1,5 % sumažės patyčių mokykloje tarp mokinių, atsižvelgiant į 2023 m. ir 2024 m. atliktos Olweus apklausos rezultatus.
2.	Klasių vadovų veiklomis siekiama įtvirtinti pasitikėjimu ir saugumu grįstus mažos bendruomenės santykius.	Klasės valandėlės asmeninių kompetencijų ugdymui.	2024 – 2025 m. m. pagal pamokų tvarkaraštį.	1,5 % mažiau nei 2023 m. bus registruojama patyčių ir smurto atvejų klasėse.
3.	Stiprinti mokinių psichikos sveikatą ir psichologinį atsparumą vedant patyriminio SEU užsiėmimus.	Klasės valandėlių metu vedami tęstiniai patyriminio SEU užsiėmimai.	2024 -2025 m .m.	Gerės mokinių bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai, emocijų valdymas ir atpažinimas. Bus vesta ne mažiau nei 20 SEU patyriminių užsiėmimų klasėse. Mokiniai stiprins savo bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius uždaroje grupėje. Veiklų metu stiprins adaptacijos sunkumų įveikos, vienas kito pažinimo, bendradarbiavimo ir komunikacijos įgūdžius, empatijos, aktyvaus klausymosi, komandinio darbo įgūdžius.

4.	Olimpiados metu ugdyti(s) 5 pagrindines socialines emocišnes kompetencijas: savimonę, savitvardą, socialinį sąmoningumą, tarpusavio santykius, atsakingų sprendimų priėmimą;	SEU olimpiada „Drambliada“	2025 m kovo mėn.	„Drambliadoje“ dalyvaus didesnė dalis progimnazijos mokinių, gerės žinios apie socialines, emocišnes kompetencijas.
5.	Formuoti savęs pažinimo, motyvacijos dirbti kartu, bendradarbiavimo, empatijos ir vienas kito pažinimo įgūdžius.	Mokinių socialines emocišnes kompetencijas ugđanti prevencijos programa.	Pagal atskirą tvarkaraštį	Mokiniams vesti socialinių ir emocišnių įgūdžių stiprinimo grupes „Bendradarbiavimo bei darbo komandoje įgūdžių formavimas ir ugđymas“ Gerės mokinių bendravimo, bendradarbiavimo įgūdžiai. Tikimasi, kad gerės mokinių bendravimo-bendradarbiavimo įgūdžiai, prasiplės savęs pažinimo ribos, gerės emocišnės kompetencijos ir šios žinios padės sulaukti akademinės sėkmės.
6.	Vykdėti prevencinę veiklą	Darbas pagal alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programą. Organizuoti pirmų klasių mokiniams saugaus eisimo valandėles su policijos pareigūnais. Organizuoti susitikimą su policijos pareigūnais 5-8 klasių mokiniams. Dalyvavimas vaikų vasaros poilsio programų konkursų įgyvendinime. Mokinių piešinių paroda	2024-2025 m. m.	Atkreiptas mokinių dėmesys į rūkymo žalą, įtakojamas požiūris, nuostatos, vertybės. Gerės mokinių žinios apie saugų elgesį kelyje, vaikai saugiau jausis. Atkreiptas mokinių dėmesys į mokinio pareigas, atsakomybes bei jų teises. Stiprės bendradarbiavimas tarp mokyklos bendruomenės narių. Mokiniai jausis saugiau mokykloje. Gerės mokinių užimtumas vasaros metu. Mokinių prasmingas užimtumas. Lavės mokinių pozityvus požiūris į bendražmogiškas vertybes, smurto ir agresijos netoleravimas. Vaikų ir mokinių užimtumas, bendradarbiavimas; formuojamos teigiamos

		<p>„Pasaulis be patyčių“. Sąmoningumo didinimo mėnuo „Mėnuo be patyčių“. Akcija Pasaulinė diena be tabako. Tarptautinės Psichinės sveikatos dienos paminėjimas. Pasaulinė Kovos su prekybos žmonėmis diena. Tarptautinės tolerancijos dienos paminėjimas. Pasaulinės AIDS dienos paminėjimas. Pasaulinės Dauno sindromo dienos paminėjimas. Pasaulinės autizmo supratimo dienos paminėjimas. Organizuoti susitikimus su Dainavos policijos komisariato bendruomenės pareigūnais dėl priklausomybių nuo tabako, alkoholio ir narkotinių medžiagų. Organizuoti ir vykdyti tyrimus: „Mokinių savijauta progimnazijoje“ ir „SUP mokinių savijauta“.</p>		<p>asmenybės ugdymo vertybės Mokinių prasmingas užimtumas. Mokiniai gebės atpažinti galimus pavojus, bendraujant su nepažystamais žmonėmis. Pagerės mikroklimatas klasėse.</p>
--	--	---	--	---